

محمد مدرس *

به یاد یار

رفتنی و مانده نقش تو بر لوح جان هنوز
در دل غم و بسدیده سرشکی روان هنوز
در گوش من هنوز طنین صدای تُست
در دیدگاهم آن لب شگرفشان هنوز
اندر فضای سینه هنوزم هوای تُست
وان بزم عارفانه رشک جنان هنوز^۱

---

* از دوستان نزدیک زنده یاد، دکتر روشن ضمیر
۱. اشاره است به محافل ادبی که گاه بگاه بنابه دعوت روانشاد جناب دکتر
مهدی روشن ضمیر در منزل ایشان واقع در فردیس کرج تشکیل می شد؛ یادش
گرامی باد.

«وای از این جور و تطاول که در این دامگه است
آه از آن سوز و نیازی که در آن محفل بود» حافظ

چون زورق شکسته به دریای ماتمت
 آنسان گم، ز خویش نیابم نشان هنوز
 اشک و غم است و حسرت و حرمان که بی دریغ
 از چارسو گرفته مراد در میان هنوز
 برخیز و سر ز خاک برآور ببین که چون
 اندوه تو گرفته ز یاران امان هنوز
 گامی بنه به محفل دلدادگان خود
 بنگر همه به شیون و در الأمان هنوز
 تو رفتی و رهیدی از این آشیان غم
 ماندیم ما، اسیر درین خاکدان هنوز
 ای از فروغ حُسن تو روشن، ضمیر ما
 وی از شرار جام تو آتش بجان هنوز
 «روشن ضمیر!» ای بُت عیار نکته‌دان
 ای کِلک عنبرین توأم حرزِ جان هنوز
 ای نظم تو ز لطف، مثال نسیم صبح
 وی نثر تو چو چشمه آب روان هنوز

۱. شادروان دکتر مهدی روشن ضمیر که در دهم خرداد ۱۳۷۸ هـ ش ساعت یازده شب در بیمارستان سجّاد تهران به جهان باقی شتافت و جسد پاکش به زادگاهش (تبریز) منتقل و در مقبرة الشعراء در جوار دوست دیرینش شهریار و سایر مفاخر بزرگ علمی و ادبی بخاک سپرده شد.

«یاد»^۱ توکی ز خاطر «یاران» بندر رود
 ای یاد تو بخاطر ما جاودان هنوز
 نوری دگر نمی دهد از شرق آرزو
 گوئی که بسته اند ره خاوران هنوز
 رفتی بدان «دیار»^۲ که «خوبان»^۳ حضرتش
 چون هاله ای گرفته ترا در میان هنوز
 قطران^۴ و مغربی^۵ و ظهیرت^۶ به پیشواز
 چنگی به چنگ، دف بکف و نغمه خوان هنوز
 خاقانی^۷ و همام^۸ و هراتی^۹ و شهریار^{۱۰}
 پروانه وار دور سرت پرزنان هنوز

۱. «یاد یاران» و «دیار خوبان» مجلداتی هستند از دوره تقریباً ده جلدی «گلگشت» تألیف روانشاد روشن ضمیر ضمناً «دیار خوبان» تلویحاً اشاره است به مقبره الشعراء تبریز مدفن استاد، که عده ای از اساتید و بزرگان علم و ادب و عرفان در بستر آن آرمیده اند.
۳. قطران تبریزی محقق و شاعر معروف، متوفی ۴۶۵ ه.ق.
۴. محمدشریف مغربی شاعر و عارف نامی متوفی بسال ۸۰۹ ق.
۵. ظهیر فارابی متوفی بسال ۵۹۸ ه.ق.
۶. خاقانی شیروانی متوفای قرن ششم هجری.
۷. خواجه همام تبریزی شاعر معروف وفات بسال ۷۱۳ ه.ق.
۸. مولانا احمد هراتی از اجله عرفان که در جوار بابا مزید مدفون است.
۹. خلد آشیان، سید محمد حسین بهجت تبریزی (متخلص به شهریار) که بی نیاز از معرفی می باشد.

وقت تو خوش بیزم حریفان نکته‌سنج
 وان عارفان اهل دل و نکته‌دان هنوز
 مائیم و سرسپرده بسودای اندُهِت
 چون مرغ پرشکسته بی‌آشیان هنوز
 دانم که این چکامه نه درشأن تُست لیک
 غمنامه‌ایست زین دل غم‌آشیان هنوز
 این شعر نیست، شعله قلبی تپنده است
 کو سرکشان گرفته ره کهکشان هنوز
 این هدیه از «مدرّس» دردآشنای تُست
 ای نام تو هماره مرا بر زبان هنوز
 تهران - ۱۳۷۸/۳/۲۸

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 رتال جامع علوم انسانی